

การบูรณาการการวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคมในรายวิชา การพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

INTERGRATED RESEARCH ALSO ACADEMIC SOCIAL SERVICE OF THE TEACHER

PROFESSIONAL DEVELOPMENT SUBJECT IN FACULTY OF LIBERAL ART AND SCIENCE,

KALASIN RAJABHAT UNIVERSITY

ดร.คมสันที ขจรปัญญาไพศาล*

1

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนา ศึกษาผลและความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการ การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม ในรายวิชาการพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยเชิงประยุกต์โดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการวิจัยในชั้นเรียนและวงจรพัฒนาคุณภาพ PDCA ของเดมมิง ดำเนินการผ่านการเรียนการสอนในรายวิชา EDUC 105 การพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ ในหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษา สาขาการศึกษาศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 3 จำนวน 23 คน

ผลการวิจัย พบว่า 1) เกิดการพัฒนาโครงการสอนรายวิชา EDUC 105 การพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ โดยได้บรรจุ กิจกรรมการวิจัยและการบริการวิชาการแก่สังคม ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ ได้แก่ กลยุทธ์การวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ โดย ประยุกต์จากการวิจัยในชั้นเรียน 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การวางแผน (Plan) (2) การปฏิบัติตามแผน (Action) (3) สังเกตผลที่เกิด จากการปฏิบัติ (Observe) (4) การสะท้อนความคิด (Reflect) และกลยุทธ์การบริการวิชาการแก่สังคมเป็นฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) Plan (การวางแผน) (2) DO (การปฏิบัติ) (3) Check (การตรวจสอบ) (4) Act (การปรับปรุง) 2) นักศึกษาได้ เรียนรู้เนื้อหาสาระความเป็นครูวิชาชีพจากการวิจัยได้ชิ้นงานการวิจัย 6 เรื่อง และเกิดกระบวนการเรียนรู้ในทักษะความเป็น ครูจากประสบการณ์จริงจากการบริการวิชาการแก่สังคม 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมการใน รายวิชา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

The purpose of this research was to develop of learning activity integrated research also academic social service of the Teacher Professional Development Subject in faculty of Liberal Art and Science, Kalasin Rajabhat University. This research is applied research with learning of classroom research and quality development of PDCA cycle of Deming and progresses through learning of EDUC 105 (The Effecting Teacher Subject) of Educational program in Early Childhood, second semester of 2554 academic year. The target group in this study consisted of twenty second-year students (group 3)

* คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

The findings were as follow:

1. Having development of EDUC 105 (The Teacher Professional Development Subject) consisted of research activity and academic social service that learning strategies; research strategy of learning foundation applied from action research were four steps such as Plan, Action, Observe and Reflect. Moreover, academic social service-based strategy consisted of Plan, Do, Check, and Act.
2. Students learnt the theme of developed pedagogical subject and learning process in teaching skill with real experience from academic social service.
3. The satisfy of students taken part of this research activity was high.

ภูมิหลัง

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย อย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมซึ่งเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 39 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546) การปฏิรูปการศึกษาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ต้องยึดหลักการสำคัญคือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเกิดขึ้นจากพื้นฐานความเชื่อว่าการจัดการศึกษามีเป้าหมายสำคัญ คือ การจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุด ตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคน นวลจิตต์ เขาวงกิตพงศ์ (2554) ทั้งนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ในฐานะหน่วยงานทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติ 4 ประการ คือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีบทบาทและวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 กำหนดให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดินฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปะวิทยาการ เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู (ราชกิจจานุเบกษา. 2547)

จะเห็นได้ว่าในการจัดการศึกษาเพื่อผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครูซึ่งในปัจจุบัน คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ได้เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรด้านครุศาสตร์ 2 หลักสูตร คือ การศึกษาปฐมวัย และคอมพิวเตอร์ศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์. 2553) ซึ่งในการจัดการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาและเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษามาตรา 22 ที่กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและในมาตรา 30 ที่กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา นอกจากนี้ ในการส่งเสริมกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษายังได้กำหนดตัวบ่งชี้สำคัญทั้งในเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญรวมถึงการบูรณาการการเรียนการสอน

สอนกับการวิจัยและการบริการวิชาการแก่สังคม จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพภายใต้บริบทดังกล่าว นั้น ผู้วิจัยมีความคาดหวังว่าในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการบูรณาการการวิจัย และการบริการวิชาการ ในรายวิชาการพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณลักษณะของความเป็นครูวิชาชีพ ของผู้เรียนในสาขาวิชาการปฐมวัย และจะเป็นแนวทางหนึ่งสำหรับการพัฒนาในสาขาอื่นๆ ในอนาคตต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการการวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม ในรายวิชาการพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการการวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม ในรายวิชาการพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการการวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคมในรายวิชาการพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวข้อง
2. กำหนดกรอบแนวคิด หัวข้อปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย
3. สร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย
4. การดำเนินงานตามขั้นตอนการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปและรายงานผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ประยุกต์รูปแบบการกิจกรรมการวิจัยในชั้นเรียนและกิจกรรมการบริการวิชาการแก่สังคม เป็นฐานการเรียนรู้ประกอบด้วยเป็นกลยุทธ์การเรียนรู้ ได้แก่

1. กลยุทธ์การวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ ของเคมมิส Kemmis (1996) (อ้างถึงใน บัญชา แสนทวี. 2545) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผน (Plan) 2) การปฏิบัติตามแผน (Action) 3) สังเกตผลที่เกิดจากการปฏิบัติ (Observe) 4) การสะท้อนความคิด (Reflect)
2. กลยุทธ์การบริการวิชาการแก่สังคมเป็นฐานการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PDCA ของเดมมิง ประกอบด้วย 1) Plan (วางแผน) 2) DO (ปฏิบัติ) 3) Check (ตรวจสอบ) 4) Act (การปรับปรุง)

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการผ่านการเรียนการสอนในรายวิชา EDUC 105 การพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 คือ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 3 จำนวน 23 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม และมีวิธีการดำเนินงานตามกลยุทธ์ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจมี 5 ระดับ

2. แบบสอบถามความพึงพอใจในการดำเนินโครงการของผู้เข้าร่วมกิจกรรมหรือผู้รับบริการ วิชาการแก่สังคม ยุทธ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจมี 5 ระดับ

3. แบบบันทึกการสะท้อนผลการเข้าร่วมกิจกรรม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างภาคเรียนที่ 2/2554 ระหว่าง เดือน พฤศจิกายน 2554 – มีนาคม 2555

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดกิจกรรมการบริการวิชาการแก่สังคมเป็นฐานการเรียนรู้ ได้เก็บข้อมูลในพื้นที่จัดกิจกรรมเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2555 ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านถ้ำปลา ตำบลถ้ำปลา อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่

1. ค่าร้อยละ (Percentage)

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ($\bar{x}$)

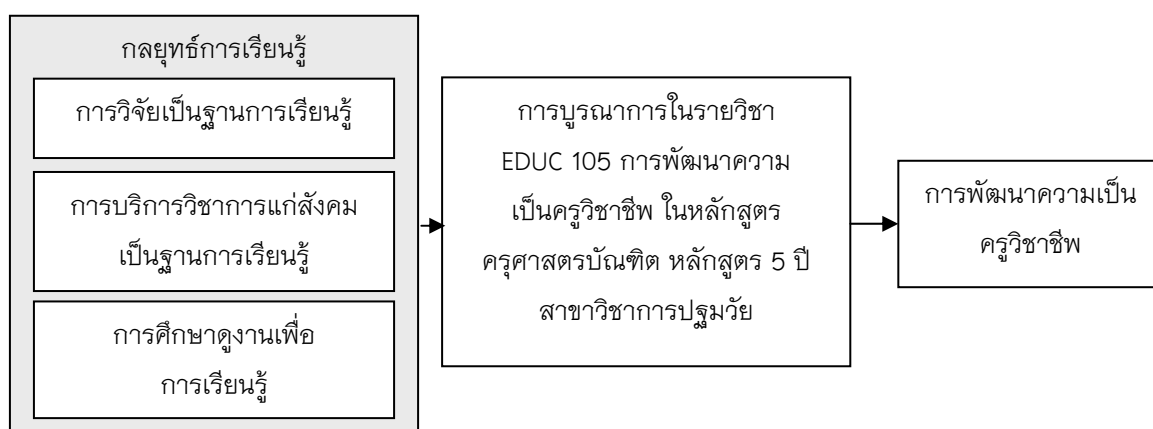
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อเสนอแนะสำหรับคณาจารย์คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการการวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม ในรายวิชาการพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ

2. เป็นข้อเสนอแนะผู้บริหารคณะวิชาในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการการวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม ในรายวิชาอื่นๆ ในหลักสูตรครุศาสตร์ หรือหลักสูตรอื่นๆ ของคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏกาฬสินธุ์

3. เป็นข้อเสนอแนะสำหรับคณาจารย์หรือผู้สนใจในการนำไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการการวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม ในรายวิชาอื่นๆ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการการวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม ในรายวิชาการพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

การวิจัยในครั้งนี้เกิดการพัฒนาโครงการสอนรายวิชา EDUC 105 การพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ โดยได้บรรจุกิจกรรมการวิจัยและการบริการวิชาการแก่สังคม โดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ ได้แก่

1.1 กลยุทธ์การวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ โดยประยุกต์จากการวิจัยในชั้นเรียน 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การวางแผน (Plan)
- 2) การปฏิบัติตามแผน (Action)
- 3) สังเกตผลที่เกิดจากการปฏิบัติ (Observe)
- 4) การสะท้อนความคิด (Reflect)

1.2 กลยุทธ์การบริการวิชาการแก่สังคมเป็นฐานการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PDCA ประกอบด้วย

- 1) Plan (การวางแผน)
- 2) DO (การปฏิบัติ)
- 3) Check (การตรวจสอบ)
- 4) Act (การปรับปรุง)

2. ผลการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการการวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม ในรายวิชาการพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

2.1 กิจกรรมการวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ ได้เกิดการเรียนรู้และทักษะการวิจัย โดยนักศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย และกำหนดกระบวนการวิจัยสำหรับรายวิชาดังนี้

- 1) นักศึกษาเข้ารับฟังความรู้เรื่องการวิจัยจากอาจารย์ผู้สอน
- 2) นักศึกษารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3) นักศึกษาลงพื้นที่ประสานและเก็บข้อมูลวิจัย
- 4) นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย
- 5) นักศึกษานำเสนอผลการวิจัยให้อาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นรับฟัง
- 6) นักศึกษาแต่ละกลุ่มปรับปรุงงานวิจัยและจัดทำรูปเล่มให้สมบูรณ์โดยเกิดขึ้นงาน 6 เรื่อง ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 กรณีศึกษา โรงเรียนหนองหญ้าปล้อง

กลุ่มที่ 2 เรื่อง การศึกษาบุคลิกภาพที่ดีของครูปฐมวัย ตามทัศนคติของครูและผู้บริหารในโรงเรียนชุมชนยอดแก่งสงเคราะห์ ตำบลยอดแก่ง อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

กลุ่มที่ 3 เรื่อง การปฏิบัติตนของครูปฐมวัยตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู กรณี โรงเรียนชุมชนยอดแก่งสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

กลุ่มที่ 4 เรื่อง การศึกษาค่านิยมที่ดีของครูปฐมวัย กรณี โรงเรียนสงเปลือยวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

กลุ่มที่ 5 เรื่อง การศึกษาคุณธรรมของครูปฐมวัย กรณี โรงเรียนบ้านค้อราษฎร์บำรุงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

กลุ่มที่ 6 เรื่อง การศึกษาจริยปฏิบัติของครูปฐมวัยโรงเรียนหนองแวงหนองน้อยวิทยาคาร ตำบลสงเปลือยอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 กิจกรรมการบริการวิชาการแก่สังคมเป็นฐานการเรียนรู้ นักศึกษาลงพื้นที่จัดกิจกรรมเมื่อ วันที่ 25 มกราคม 2555 ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านถ้ำปลา ตำบลถ้ำปลา อำเภอสทลชนธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีผลการดำเนินกิจกรรมสรุปได้ดังนี้

1) กิจกรรมการบริการวิชาการเสริมทักษะเด็กการเรียนรู้ระดับปฐมวัยได้แก่

กลุ่มที่ 1 กิจกรรมจับคู่ภาพเหมือน

กลุ่มที่ 2 กิจกรรมเต้นประกอบจังหวะ

กลุ่มที่ 3 กิจกรรมเหยียบบล็อกโป่ง

กลุ่มที่ 4 กิจกรรมผีเสื้อแสนสวย

กลุ่มที่ 5 กิจกรรมกระดาดแปลงกาย

กลุ่มที่ 6 กิจกรรมการติดปะ

2) กิจกรรมเสริม คือ การศึกษาดูงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลนาจารย์ ตำบลนาจารย์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการ บูรณาการการวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคมในรายวิชาการพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

3.1 ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมหรือผู้รับบริการวิชาการแก่สังคม

สรุปได้ว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมหรือผู้รับบริการวิชาการแก่สังคมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาข้อ พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมหรือผู้รับบริการวิชาการแก่สังคมมีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ หัวข้อที่มากที่สุดคือ การวางแผนและการประสานงานในการดำเนินงาน บุคลิกภาพของนักศึกษาที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมและความพึงพอใจในต่อคุณภาพการจัดกิจกรรมรวม ($\bar{X} = 4.33$) หัวข้อความสามารถในการถ่ายทอดของวิทยากร น้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.00$)

3.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการการวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม

1) ด้านกิจกรรมการวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาข้อ พบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้มีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ หัวข้อที่มากที่สุดคือ ความรู้ที่ได้นำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนหรือการทำงาน ($\bar{X} = 4.69$) ส่วนหัวข้อการเรียนรู้เรื่องความเป็นครูวิชาชีพก่อนการเรียนโดยใช้วิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.60$)

2) ด้านกิจกรรมการบริการวิชาการแก่สังคมเป็นฐานการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการบริการวิชาการแก่สังคมเป็นฐานการเรียนรู้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาข้อ พบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการบริการวิชาการแก่สังคมเป็นฐานการเรียนรู้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และมาก 2 ข้อ หัวข้อที่มากที่สุดคือ การเรียนรู้จากการทำงานนอกสถานที่ ($\bar{X} = 4.73$) ส่วนหัวข้อการเรียนรู้กิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ระดับปฐมวัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และหัวข้อความพึงพอใจในต่อคุณภาพการจัดกิจกรรมในภาพรวม ($\bar{X} = 4.08$)

3) ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามเพิ่มเติม ดังนี้

1. นักศึกษาทุกคนเห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานและกิจกรรมการบริการวิชาการเป็นฐานการเรียนรู้มีความเหมาะสมเพราะเป็นการเรียนรู้วิธีการหนึ่งที่ได้จากประสบการณ์จริง

2. นักศึกษาทุกคนเห็นว่าควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบนี้อีก เพราะเป็นการปรับปรุงการเรียนในชั้นเรียน และได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

3. นักศึกษาได้เรียนรู้หรือได้รับประโยชน์ ได้แก่ ได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ได้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ ได้องค์ความรู้ใหม่ที่กว้าง ได้เรียนรู้บทบาทของตนเองต่อสังคมภายนอก ได้รู้จักวิถีและขั้นตอนการทำงาน ได้เรียนรู้การนำไปถ่ายทอดให้กับเด็ก

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ควรจัดกิจกรรมในรูปแบบนี้อีก
- ควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรม
- ควรปรับกิจกรรมที่ใช้เสริมทักษะเด็กปฐมวัยเพราะบางกิจกรรมยังไม่เหมาะสม

จากการที่นักศึกษาทุกคนเห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานและกิจกรรมการบริการวิชาการเป็นฐานการเรียนรู้มีความเหมาะสมเพราะเป็นการเรียนรู้วิถีการหนึ่งที่ได้จากประสบการณ์จริง นักศึกษาทุกคนเห็นว่าควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบนี้อีก เพราะเป็นการปรับปรุงการเรียนในชั้นเรียน และได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และนักศึกษาได้เรียนรู้หรือได้รับประโยชน์ คือได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ได้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ ได้องค์ความรู้ใหม่ที่กว้าง ได้เรียนรู้บทบาทของตนเองต่อสังคมภายนอก ได้รู้จักวิถีและขั้นตอนการทำงาน ได้เรียนรู้การนำไปถ่ายทอดให้กับเด็ก สอดคล้องกับแนวคิดของอรุณี สถิตภาติกุล (2542) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบบูรณาการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงของวิชาต่างๆ ที่ผู้เรียนเกิดองค์รวมของความรู้ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างมีความหมายและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง นอกจากความรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วยังได้เรียนรู้กระบวนการ และผลิตผลงานจากการเรียนรู้ของตนเองอีกด้วย และยังสอดคล้องกับเฉลิมชัย มนุสเวต (2543) ที่พบว่า การเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมส่งผลให้นักศึกษามีพัฒนาการที่ดีขึ้น ในด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การสื่อสารระหว่างบุคคล การเห็นคุณค่าในตนเองภาวะผู้นำ และการแสดงความคิดเห็นและประสบการณ์ของตนเอง และยังสอดคล้องกับ แซนเดิล คาริน (Sandle, Karin. 2005) ที่พบว่าผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาที่แท้จริงในภาคสนามได้มากขึ้น พัฒนาความตระหนักในปัญหาสังคมได้มากขึ้น พัฒนาความคิดวิเคราะห์ได้สูงขึ้น มีความสามารถในการอธิบายเชื่อมโยงกับประเด็นที่อยู่นอกห้องเรียนได้มากขึ้น มีแรงบันดาลใจที่จะอ่านโดยอิสระนอกห้องเรียนได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับไอเคดา (Ikeda. 1999) ที่พบว่าการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงการบริการสังคมกับเนื้อหาในรายวิชาได้ โดยผ่านการไตร่ตรองและการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาสังคม และผลการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมที่เกิดขึ้น ได้แก่ มีความเข้าใจในตนเองสูงขึ้นมีความตระหนักต่อโลกสูงขึ้น มีความตระหนักในคุณค่าของบุคคลสูงขึ้น และมีความสนใจในการเรียนในห้องเรียนมากขึ้น และยังสอดคล้องกับวิมลรัตน์ จตุรนนท์ (2548) พบว่า ผลการเรียนรู้ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ที่เรียน ด้วยการบูรณาการเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการบริการ ด้านเจตคติ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู การสอนการบริการ สังคม และการสอนด้วยเทคนิคการบริการสังคม ทั้งนี้สอดคล้องกับเรขา อรัญวงศ์ (2553) ที่ศึกษาการบูรณาการการเรียนการสอน และการบริหารวิชาการแก่สังคมในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ ที่พบว่า นักศึกษามองเห็นประโยชน์และเกิดประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมการเรียนรู้ควรกำหนดให้มีกิจกรรมการวิจัยหรือการบริการวิชาการแก่สังคมเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนในทุกวิชา โดยอาจประยุกต์ใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือใช้ร่วมกันอย่างบูรณาการ และอาจให้มีกิจกรรมการศึกษาดูงานเพื่อกระตุ้นความสนใจต่อการเรียนการสอนในรายวิชาเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

ผู้บริหารระดับคณะหรือมหาวิทยาลัยควรนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาในทุกวิชา เพื่อให้นักศึกษาเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับกระบวนการตรวจสอบหรือการประกันคุณภาพภายในและภายนอกที่เน้นการบูรณาการการวิจัยสู่การเรียนการสอน หรือการบริการวิชาการแก่สังคมสู่การเรียนการสอน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรพัฒนารูปแบบใหม่สำหรับรายวิชาอื่นๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของคณาจารย์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์
2. ควรประยุกต์รูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช้กลยุทธ์หรือวิธีการที่หลากหลาย เช่น การจัดทำโครงการ กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. เอกสารอัดสำเนา. กรุงเทพฯ, 2546.
- เฉลิมชัย มนุษเสวต. การพัฒนาารูปแบบวิชาที่ใช้ในการเรียนการสอนเชิงบริการในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ป.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- นวลจิตต์ เขาวงกตพิงค์และคณะ. การจัดการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ Child Center, เข้าถึงได้ใน http://www.lms.thaicyberu.go.th/officialtcu/main/advcourse/.../Child_Center.htm. ค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2554, 2554.
- บัญชา แสงหิรัญ. (เคมมิล). แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 1996.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์. รายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ประจำปีการศึกษา 2552. กาฬสินธุ์. เอกสารอัดสำเนา, 2553.
- ราชกิจจานุเบกษา. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 เล่ม 120 ตอนพิเศษ 23 ก. กรุงเทพฯ, ประกาศใช้เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2547.
- เรขา อรัญวงศ์. “การบูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคมในรายวิชาการจัดการเรียนรู้,” วารสารต้นสัก. ปีที่ 7 ประจำปีการศึกษา 2553 : กำแพงเพชร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2553.
- วิมลรัตน์ จตุรนนท์. “การบูรณาการเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม (ในรายวิชา404401 บูรณาการหลักสูตร และการสอนวิชาเฉพาะ) :กรณีศึกษาสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์,” วารสารศึกษาศาสตร์. ปีที่ 19 ฉบับที่ 2 เดือน กุมภาพันธ์ 2551- พฤษภาคม 2551.
- อรุณี สถิตภาสีกุล. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. นครศรีธรรมราช : สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2542 .
- Ikeda, E.K. How does service learning enhance learning? Toward and understanding of the process. Unpublished Dissertation, University of California. Los Angeles, 1999.
- Sandle Karin. Service learning research at Ohio University. Retrived February, 02, 2006 from <http://www.ohiou.edu/commser/servlern/research.htm>, 2005.